

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»

**Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

УДК 657

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін:
Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції.
31 жовтня 2024 р., м. Полтава, / Полтавський державний аграрний університет.
Полтава: ПДАУ, 2024. 1508 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗАЙЦЕВ ЮРІЙ - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ХОМИН ПЕТРО – д.е.н., професор, професор кафедри обліку та аудиту Тернопільського національного університету ім. Івана Пулюя

АРАНЧІЙ ДМИТРО - к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

СКИБА ГАННА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового Інституту управління, економіки та бізнесу «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

СТАМАТ ВІКТОРІЯ - к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївського національного аграрного університету;

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

© Автори, 2024

© Кафедра обліку і оподаткування, 2024

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

МОРОЗОВА ПОЛІНА, здобувач вищої освіти

ЛИЖЕНКОВ ВЯЧЕСЛАВ, аспірант

Науковий керівник – **БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР**, к.е.н, доцент,

професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ОПОДАТКУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ: ПОЗИТИВНИЙ ДОСВІД ТУРЕЧЧИНИ ТА ІСПАНІЇ

У сучасному світі туризм став глобальним бізнесом. Країни змагаються за туристичні потоки, тому вивчення зарубіжного досвіду оподаткування може допомогти країнам створити ефективні стратегії для залучення більше іноземних туристів. Правильна податкова політика в туристичній сфері може стимулювати розвиток місцевого бізнесу, створювати нові робочі місця та підвищити рівень життя населення, а оптимально вибудований режим оподаткування туристичної галузі має забезпечити своїм бізнесам конкурентні переваги. В той же час слід констатувати той факт, що міжнародна спільнота постійно розвиває нові стандарти та практики в оподаткуванні, особливо країни з високо розвинутою туристичною галуззю. Все це в сукупності зумовлює необхідність вивчення зарубіжного досвіду організації оподаткування туристичної сфери, що є важливим кроком для формування сучасної, ефективної та конкурентоспроможної податкової політики в Україні, яка відповідатиме змінам у світовій економіці та потребам споживачів.

Дослідженням питань формування оптимальної системи оподаткування галузі туризму в Україні присвячені наукові пошуки значного кола вчених зокрема Гальцова О., Діденко А., Дехтяр Н., Мальської М, Матвійчук Л. та інших. Віддаючи належне напрацюванням, як згаданих вище, так і інших теоретиків в даній сфері податкових відносин наголошуємо на необхідності подальших наукових досліджень в даному напрямку, зважаючи на, одночасно, динамічність розвитку туристичної сфери та нестабільність і необхідність забезпечення гнучкості податкового механізму, що її обслуговує.

Нині діюча система оподаткування в Україні по відношенню до туристичної галузі, як зазначає Гальцова О. Л., передбачає використання, як загальної (традиційної), так і спрощеної (альтернативної) систем оподаткування. За умови їх використання основними податками, які справляються (виходячи з окремих умов) для суб'єктів туристичного бізнесу є податок на додану вартість, податок на прибуток, єдиний податок та інші. Одночасно користувачі туристичних послуг сплачують встановлений туристичний збір. При цьому, механізми справляння окремих з них передбачають можливість користування податковими пільгами, однак у більшості своїх випадків мають тимчасовий характер і це не завжди стимулює інвестиції в сектор [1].

В той же час, як вважає Матвійчук Л. Ю., туристичні підприємства, на їх думку, часто стикаються з неясним та складним податковим законодавством, яке створює труднощі в виконанні податкових зобов'язань, а недостатня

прозорість у податкових процедурах та корупційні ризики можуть відлякувати потенційних інвесторів і туристів. Також серед суб'єктів туристичної сфери переважає думка про надмірну обтяжливість існуючої системи оподаткування, що негативно впливає на їхню конкурентоспроможність [4].

Такий стан справ в даному сегменті податкових відносин вимагає звернення до кращих практик в питання провідних «туристичних країн», зокрема Туреччини та Іспанії для оптимізації режиму оподаткування вітчизняної туристичної галузі.

Оподаткування туристичної галузі в Туреччині, за словами Дехтяр Н. А., має ряд специфічних аспектів, які сприяють розвитку індустрії. До таких, в першу чергу, відноситься застосування пільговий режим ПДВ, що полягає в зниженій ставці для деяких туристичних послуг, зокрема розміщення в готелях. Також слід відмітити, що турецькі компанії, що працюють у туристичній індустрії, підлягають оподаткуванню на прибуток, проте існують кілька пільг, які можуть знижувати податкове навантаження для нових інвесторів або компаній, що реалізують проекти в певних регіонах. Крім національних, туристи та підприємства можуть сплачувати місцеві податки, такі як податки на розміщення, які впливають на вартість послуг [2].

Загалом, туристична галузь у Туреччині підлягає комплексному оподаткуванню, але завдяки пільгам і спеціальним умовам, країна намагається підтримувати розвиток даної індустрії і залучати інвесторів.

Оподаткування туристичної галузі в Іспанії також має свої особливості, оскільки країна є однією з найбільш популярних туристичних destinations у світі. В Іспанії, за твердженням Мальської М. П., на туристичні послуги, такі як проживання в готелях, застосовується знижена ставка ПДВ, яка становить 10 %, що стимулює попит на туристичні послуги. Аналогічно пільгові ставки з податку на прибуток діють для малих та новостворених підприємств в туристичній галузі Іспанії. Окрім загальнонаціональних податків, туристичні компанії можуть підлягати місцевим податкам, зокрема, податкам на розміщення або зборів за проживання, які варіюються в залежності від регіону. Зокрема, у деяких популярних туристичних містах додаткові збори можуть суттєво підвищувати вартість перебування [3].

Окремо, слід зауважити, що в останні роки в Іспанії запроваджуються екологічні податки, що стосуються туристичних послуг, такі як збори за в'їзд до природних парків або за користування пляжами, що сприяє збереженню навколишнього середовища. Туристичні працівники в Іспанії також оподатковуються відповідно до загального законодавства щодо оподаткування доходів, що може впливати на загальний рівень заробітної плати та витратного бюджету. У цілому, туристична галузь в Іспанії підлягає складному оподаткуванню, але завдяки різноманітним пільгам і заходам, спрямованим на підтримку індустрії, країна зберігає свою позицію як одна з провідних туристичних destinations у світі.

Узагальнюючи здійснену оцінку стану оподаткування туристичної галузі в Туреччині та Іспанії, можна виокремити кілька пропозицій для покращення

оподаткування туристичної галузі в Україні, зокрема: запровадження пільгових ставок ПДВ, зокрема на готельне розміщення та екскурсії, що має стимулювати зростання попиту на послуги та залучення іноземних туристів; створення спеціальних економічних зон для туристичних підприємств, які пропонують податкові пільги та спрощені процедури ведення; бізнесу, що сприятиме розвитку інфраструктури та інвестицій; збільшення стимулів для інвесторів шляхом встановлення податкових пільг для нових інвесторів у туристичній сфері, таких як знижений податок на прибуток або можливість повернення частини витрат на розвиток інфраструктури; запровадження ефективних місцевих податків на туристів, які б залучали додаткові кошти до місцевих бюджетів і підтримували розвиток інфраструктури тощо. Впровадження зазначених пропозицій може сприяти розвитку туристичної галузі в Україні, збільшенню конкурентоспроможності на міжнародному ринку та приверненню нових туристичних потоків.

Список використаних джерел:

1. Гальцова О. Л., Юрченко Н. І. Сучасні аспекти розвитку системи оподаткування туристичної індустрії в національній економіці України. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Випуск 3 (14). С. 60 – 65.
2. Дехтяр Н. А. Світовий ринок туристичних послуг і пріоритети розвитку туризму в Україні: монографія. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. 470 с.
3. Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 243 с.
4. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : колективна монографія / за наук. ред. проф. Л. Ю. Матвійчук. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2019. 320 с.

Морозова Поліна, Лиженков Вячеслав

Науковий керівник - **Безкровний Олександр**

Оподаткування туристичної сфери в Україні: позитивний досвід Туреччини та Іспанії..... 859

Мостовенко Наталія

До питання управління фінансовим станом банку: завдання та принципи.. 862

Назарчук Анастасія. Науковий керівник - **Панасюк Ольга**

Аналіз ефективності державної фінансової політики в умовах економічної кризи..... 864

Наскальна Андріана. Науковий керівник - **Катаєва Світлана**

Фінансова система: теоретичні та методологічні підходи..... 867

Ниник Яна.

Науковий керівник - **Пухальський Вадим**

МСФЗ в Україні: переваги та недоліки..... 870

Озарків Ігор

Науковий керівник - **Кондрат Ірина**

Інструменти фінансового забезпечення сталого розвитку України: адаптація до європейських стандартів..... 873

Печена Аліна. Науковий керівник - **Лисенко Алла**

Оподаткування суб'єктів господарювання в Україні: основоположні підходи..... 876

Пєсня Юлія. Науковий керівник - **Сергєєва Олена**

Електронні платежі: сучасний стан та перспективи розвитку..... 878

Пігуль Наталія, Молошний Анатолій

Особливості управління фінансами малих підприємств..... 881

Підлісний Дмитро. Науковий керівник - **Катаєва Світлана**

Валютна політика та валютні операції..... 883

Прокопчук Олена

Трансформація страхового ринку України в епоху цифровізації..... 886

Рагуліна Анастасія. Науковий керівник - **Боднар Олена**

Фінансовий моніторинг у банках: облік операцій з ризиком легалізації доходів..... 888

Редзюк Євгеній

Аналіз фондового ринку України і його державного регулювання в умовах війни..... 891

Савчук Олександр. Науковий керівник - **Нікольчук Юлія**

Сучасна методика визначення прибутку підприємства..... 895

Синчак Віктор

Впровадження комплаєнс-контролю за бюджетним відшкодуванням ПДВ в корпоративному податковому менеджменті..... 899

Смоляк Олена. Науковий керівник - **Ткачук Наталія**

Банківські ризики та їх вплив на фінансову безпеку банку..... 902

Наукове видання

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»

*Збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної
конференції*

31 жовтня 2024 р.

м. Полтава

Відповідальна за випуск, головний редактор:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і
оподаткування

Комп'ютерна верстка:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і
оподаткування

*Матеріали представлені в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей. Всі матеріали перевірено на оригінальність тексту на онлайн сервісах пошуку плагіату. До публікації приймалися тези, в яких відсоток авторського тексту становить не менше 65 %.

